

Inhoud

1	Van klacht naar diagnose	1
	<i>Y. van Leeuwen, J. de Waard, M. Van den Maegdenbergh en B.A.E. van der Pol</i>	
1.1	Inleiding	2
1.2	Klacht en anamnese	2
1.2.1	Visusvermindering en visuele fenomenen	3
1.2.2	Pijn of onaangename sensaties	3
1.3	De oogheelkundige voorgeschiedenis	3
1.4	Niet-oogheelkundige aandoeningen en medicamenten met potentiële invloed op het oog	4
1.5	Oogheelkundige aandoeningen in de familie	4
1.6	Het oogheelkundig onderzoek in de huisartspraktijk	4
1.6.1	Het visusonderzoek	5
1.6.2	Inspectie en funduscopie	5
	Leesadvies	5
2	Refractieafwijkingen	7
	<i>Y. van Leeuwen en B.A.E. van der Pol</i>	
2.1	Inleiding	8
2.2	Refractie, emmetropie en ametropie	8
2.3	Presbyopie	10
2.4	Metten van de refractie	12
2.5	Correctie van ametropie	13
	Leesadvies	15
3	Cataract	17
	<i>M. Van den Maegdenbergh en J. G. Bollemeijer</i>	
3.1	Inleiding	18
3.2	Casus	18
3.2.1	Subjectief	18
3.2.2	Onderzoek	18
3.2.3	Evaluatie	19
3.2.4	Plan	19
3.3	Differentiaal diagnose	19
3.4	Beleid	20
3.5	Achtergrondinformatie	20
3.5.1	Nucleair, corticaal, subcapsulair	20
3.5.2	Seniel, congenitaal/juveniel cataract en secundair cataract	22
	Leesadvies	22
4	Glaucoom	23
	<i>M. Van den Maegdenbergh en C.A.B. Webers</i>	
4.1	Inleiding	25
4.2	Risicomanagement	25
4.3	Oogheelkundig onderzoek in de huisartsenpraktijk bij verdenking glaucoom	26
4.4	Classificatie van glaucoom	28
4.4.1	Primair openkamerhoekglaucoom	28

4.4.2	Secundair openkamerhoekglaucoom	28
4.4.3	Primair geslotenkamerhoekglaucoom	29
4.4.4	Secundair geslotenkamerhoekglaucoom	29
4.4.5	Congenitaal glaucoom	29
4.5	Diagnostiek van glaucoom	30
4.5.1	Openkamerhoekglaucoom	30
4.5.2	Geslotenkamerhoekglaucoom	31
4.6	Behandeling van glaucoom	31
4.6.1	Openkamerhoekglaucoom	31
4.6.2	Geslotenkamerhoekglaucoom	33
	Leesadvies	33
5	Maculadegeneratie	35
	<i>B. A. E. van der Pol</i>	
5.1	Droge en natte LMD	36
5.2	Beleid en behandeling	37
5.3	Pathofysiologie	38
	Leesadvies	39
6	Diabetes en het oog	41
	<i>M. M. J. M. Brassé en M. Van den Maegdenbergh</i>	
6.1	Inleiding	42
6.2	Klachten	42
6.3	Epidemiologie	42
6.4	Risicofactoren	43
6.5	Pathofysiologie	43
6.6	Indeling	46
6.7	Screening op DRP en verwijzen	47
6.8	Behandeling	47
	Leesadvies	47
7	Retinale vaatafwijkingen	49
	<i>J. E. E. Keunen, J. M. M. Hooymans en Y. van Leeuwen</i>	
7.1	Hypertensieve retinopathie	50
7.2	Arteriële vaatafsluiting	51
7.3	Veneuze vaatafsluitingen	53
7.3.1	Sikkelcelretinopathie	55
	Leesadvies	55
8	Minder vaak voorkomende aandoeningen	57
	<i>B.A.E. van der Pol en M. Van den Maegdenbergh</i>	
8.1	Andere aandoeningen van de macula	59
8.1.1	Secundair oedeem van de macula	59
8.1.2	Premaculaire fibrose of pucker	59
8.1.3	Vitreomaculaire tractie en maculagat	59
8.1.4	Centrale sereuze chorioretinopathie	60
8.1.5	Maculaire deposities	61
8.1.6	Maculabloedingen, letsels van de macula, adult onset-dystrofie	62

8.2	Anterieure ischemische opticopathie	63
8.2.1	Arteritic anterior ischemic optic neuropathy	63
8.2.2	Non-arteritic anterior ischemic optic neuropathy	64
8.3	Dubbelzien	65
8.3.1	Oogbewegingen en strabismus	65
8.3.2	Gekruist en ongekruist	67
8.3.3	N. oculomotorius-(n. III-)parese	67
8.3.4	N. trochlearis-(n. IV-)parese	68
8.3.5	N. abducens-(n. VI-)parese	68
8.3.6	Internucleaire oftalmoplegie	68
8.3.7	Dubbelzien veroorzaakt door mechanische en myopathische problemen	68
8.3.8	Monoculaire diplopie	68
8.3.9	Oorzaken en beleid	69
8.4	Afwijkingen van het gezichtsveld	70
8.4.1	Gezichtsvelddefecten	71
8.4.2	Het gezichtsveld en de architectuur van het visuele systeem	71
	Leesadvies	73
9	Vlekken en flitsen	75
	<i>M.M.J.M. Brassé en M. Van den Maegdenbergh</i>	
9.1	Inleiding	76
9.2	Pathofysiologie van een achterste glasvochtmembraanloslating	76
9.3	Risicofactoren	78
9.3.1	Enkele getallen	78
9.4	Huisartsgeneeskundige benadering	79
9.4.1	Anamnese	79
9.4.2	Onderzoek	79
9.4.3	Verwijzing	79
9.5	Behandeling van vlekken/troeelingen en/of flitsen	79
	Leesadvies	80
10	Het geïrriteerde, jeukende, pijnlijke en rode oog	81
	<i>B.A.E. van der Pol en J. de Waard</i>	
10.1	Inleiding	82
10.2	Klachten	82
10.3	Conjunctivitis	84
10.4	Dry eye, blefaritis en asthenopie	85
10.5	Keratitis en ulcus corneae	88
10.6	Uveïtis anterior	92
10.7	Acuut kamerhoekafsluitingsglaucoom	94
	Leesadvies	96
11	Aandoeningen van de adnexa	97
	<i>B.A.E. van der Pol en J. de Waard</i>	
11.1	Inleiding	98
11.2	De oogleden	98
11.2.1	Standsafwijkingen van de oogleden	99
11.2.2	Ontstekingen	103
11.2.3	Tumoren	104

11.3	De orbita	105
11.3.1	Cellulitis orbitae	106
11.3.2	De ziekte van Graves	107
11.3.3	Ruimte-innemende processen	108
11.4	Het traanapparaat	108
	Leesadvies	109
12	Trauma's	111
	<i>B.A.E. van der Pol</i>	
12.1	Inleiding	112
12.2	Scherpe mechanische letsels	112
12.2.1	Corpora aliena	112
12.2.2	Erosies van de cornea	114
12.2.3	Perforaties	116
12.2.4	Ooglidverwondingen	117
12.3	Stompe mechanische letsels	118
12.4	Chemische letsels	120
12.5	Thermische letsels	120
12.6	Actinische letsels	121
	Leesadvies	122
13	Oogheelkundige problemen bij kinderen	123
	<i>B.A.E. van der Pol</i>	
13.1	Het oogheelkundig onderzoek bij kinderen	125
13.1.1	Het bepalen van de visus	125
13.1.2	De refractie bij kinderen	127
13.1.3	Oogspiegelen bij kinderen	128
13.2	Stoornissen in de visuele ontwikkeling	129
13.3	Strabismus	131
13.3.1	Behandeling van strabismus	132
13.4	Anisometropie en refractieanomalieën	135
13.4.1	Behandeling van anisometropie	135
13.5	Occlusiedeprievatie	137
13.5.1	Behandeling van occlusiedeprievatie	137
13.6	Erfelijke en congenitale aandoeningen	138
13.6.1	Hereditaire aandoeningen	139
13.7	Verkregen congenitale aandoeningen	140
13.7.1	Infecties	140
13.7.2	Niet-infectieuze afwijkingen	142
13.8	Andere oogheelkundige ziektebeelden op de kinderleeftijd	143
13.9	Opsporing van visuele stoornissen	144
13.9.1	Schema van onderzoeksmomenten en beoordelingen	145
	Leesadvies	147
14	Organisatie, instrumentarium en onderzoek ten behoeve van de oogheelkundige patiënt in de huisartspraktijk	149
	<i>J. de Waard</i>	
14.1	Inleiding	152
14.2	Organisatie spreekuur	154

14.2.1	Inrichting spreekuur	154
14.2.2	Inrichting onderzoekskamer	155
14.2.3	Registratie bevindingen	155
14.3	Visus- en gezichtsveldbepaling	156
14.3.1	Visuskaart	157
14.3.2	Wentelglas en stenopeïsche opening	160
14.3.3	Amslerkaart	161
14.3.4	Confrontatiemethode volgens Donders	162
14.4	Beoordeling voorste oogsegment	162
14.4.1	Directe oftalmoscoop, voorhoofdloep en penlight	162
14.4.2	Spleetlamp	167
14.4.3	Tonometer	177
14.4.4	Oogdruppels en -zalf	180
14.5	Beoordeling van het achterste oogsegment	181
14.5.1	Indirecte oftalmoscoop en lenzen	181
14.5.2	Funduscopie met spleetlamp (spleetlamp-biOMICROSCOPIE)	185
14.6	Behandeling en aanvullende diagnostiek voorste oogsegment	187
14.6.1	Materiaal voor verwijderen oppervlakkig corpus alienum van de cornea	187
14.6.2	Chalazionklem en curette	190
14.6.3	Epileerpincet	191
14.6.4	Proef van Anel	191
	Leesadvies	192
15	Specialistisch oogheelkundig onderzoek en behandelingen	193
	<i>M. Van den Maegdenbergh</i>	
15.1	Inleiding	195
15.2	Kennismaken met de oogheelkundige kliniek	195
15.2.1	Medewerkers in de oogheelkundige praktijk	195
15.3	Diagnostische technieken	196
15.3.1	Keratometrie/topografie	196
15.3.2	Perimetrie	197
15.3.3	Echografie	200
15.3.4	Biometrie	201
15.3.5	Fluorescentieangiografie (FAG)	201
15.3.6	Elektrofysiologie	202
15.3.7	Beeldvorming	203
15.3.8	Pachymetrie	205
15.4	Medicamenteuze behandelingen	207
15.4.1	Anti-VEGF	207
15.5	Laserbehandelingen	208
15.5.1	Retinale laser	208
15.5.2	Glaucoomlaser	209
15.5.3	Nd-YAG-laser	210
15.5.4	Excimer-laser	210
15.6	Operatieve behandelingen	211
15.6.1	Cataractchirurgie	211
15.6.2	Corneachirurgie	216
15.7	Casuïstiek	217

16	Medicamenteuze therapie	225
	<i>H. J. M. Beckers</i>	
16.1	Inleiding	226
16.2	Oogdruppels, ooggel en oogzalf	226
16.2.1	Dosering.....	226
16.2.2	Toediening.....	227
16.3	Soorten geneesmiddelen	227
16.3.1	Mydriatica	228
16.3.2	Middelen bij glaucoom	228
16.3.3	Middelen bij ooginfecties	229
16.3.4	Overige middelen	231
	Leesadvies	232
17	Anatomie	233
	<i>Prof. dr. S.M. Imhof en Prof. dr. R.L.A.W. Bleys</i>	
17.1	Inleiding	235
17.2	De oogbol en zijn drie lagen	235
17.2.1	Sclera en cornea.....	235
17.2.2	Uvea.....	236
17.2.3	Retina	237
17.3	Voorste en achterste oogkamer, glasvochtruimte	238
17.3.1	Voorste oogkamer.....	238
17.3.2	Achterste oogkamer.....	239
17.3.3	Glasvochtholte.....	239
17.4	De lens	240
17.5	Adnexusen van de oogbol	240
17.5.1	Oogleden.....	240
17.5.2	Conjunctiva.....	240
17.5.3	Het traanapparaat en traanfilm.....	241
17.6	Orbita en uitwendige oogspieren	243
17.6.1	Uitwendige oogspieren en hun werking	243
17.7	Vascularisatie en innervatie	246
17.7.1	Arteriële bloedvoorziening	246
17.7.2	Veneuze drainage	247
17.7.3	Innervatie van de orbita-inhoud.....	247
17.8	Het visuele systeem	248
17.8.1	Nervus opticus, chiasma opticum en tractus opticus	248
17.8.2	Visuele cortex.....	249
	Leesadvies	251

Bijlagen

Afkortingenlijst	255
-------------------------------	-----

Register	261
-----------------------	-----

Oogheelkunde

van Leeuwen, Y.; Van den Maegdenbergh, M.; van der
Pol, B.A.E.; de Waard, J. (Eds.)

2016, XIV, 267 p. 185 illus., Hardcover

ISBN: 978-90-313-9925-3